

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְחַ אֶל שְׂדֵי יִתְנֵן לָכֶם רְחִמִים רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻט: 19:20**

עַרְשׁ"ק כַּב' סִיּוֹן תִּשְׁע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֻט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיִּקַּח אֶהֱרֹן (אֶת הַקְּטוֹרֶת)... וַיִּרְץ אֶל תּוֹךְ הַקֹּהֶל... וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטוֹרֶת וַיִּכַּפֵּר עַל הָעָם" (יו', יב')

כִּידוּעַ, אָדָם הַמֵּתְפַלֵּל שֶׁלֹּשׁ תְּפִילוֹת בְּיוֹם זוֹכֶה לֹמֵר אֶת "פְּרִשְׁת הַקְּטוֹרֶת" לְפָחוֹת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים – פְּעָמִים בְּשַׁחֲרִית וּפְעָם אַחַת בְּמִנְחָה. אֵךְ לְעִיתִים, יִשְׁנֶם רַבִּים וְטוֹבִים שְׂאִינָם זוֹכִים לֹמֵר פְּרִשָּׁה יְקָרָה זוֹ מִפְּנֵי שְׂמִיָּעִים בְּאִיחֹר לְתַפִּילַת שַׁחֲרִית וּמִתְחִילִים מִ"הוֹדוּ". אוֹ שֶׁבִּתְפִילַת מִנְחָה הֵם מִתְחִילִים מִהַמְזֻמּוֹר "אַשְׁרֵי", וּמִדְּלָגִים הֵם עַל אַמִּירַת פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת, הָאוֹרֶכֶת כְּשֶׁלֹּשׁ דְּקוֹת בְּלֶבֶד.

וְצָרִיךְ לְדַעַת, שְׂמֵעֶלֶת אַמִּירַת "פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת" הִיא עֲצוּמָה וְגְדוּלָה לְאִין שִׁיעוֹר, וְחָבֵל שִׁישׁ אֲנָשִׁים שְׂאִינָם יוֹדְעִים מְעֻלָּתָהּ, וּבְכֹךְ מִפְּסִידִים בְּמוֹ יְדִיהֶם אוֹצֵר יְקָר וּבָלוּם.

וְעַל מְעֻלַת פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת אוֹמְרִים חו"ל: בְּשַׁעֲה שְׂעָלָה מֹשֶׁה רַבְּנוּ לְמָרוֹם, וְנִלְחַם עִם הַמַּלְאָכִים כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְבַסּוֹף נִצָּחָם, נַעֲשֶׂה מֹשֶׁה אֶהוּב עַל כָּל הַמַּלְאָכִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם נָתַן לוֹ מִתְּנָה, שְׁנֵאמַר: "עֲלִית לְמָרוֹם, שְׁבִית שְׁבִי, לְקַחַת מִתְּנוֹת בְּאָדָם". וְגַם מִלְאָךְ הַמּוֹת נָתַן לוֹ מִתְּנָה, שְׁנֵאמַר "וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטוֹרֶת וַיִּכַּפֵּר עַל הָעָם... וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֹר הַמַּגִּפָּה". וְאִם לֹא שָׁנַתְּן לוֹ מִלְאָךְ הַמּוֹת סְגוּלָה זוֹ שֶׁל הַקְּטוֹרֶת לְעֲצוֹר הַמַּגִּפָּה, אֵיךְ יָדַע זֹאת מֹשֶׁה?

הַזֹּהֵר הַקְּדוּשׁ מְבִיא גַם הוּא אֶת מְעֻלָּתָהּ שֶׁל הַקְּטוֹרֶת, וְכֹךְ הוּא כּוֹתֵב: אָמַר רַבִּי פִּינְחָס: פְּעַם אַחַת הָיִיתִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וּפְגַשְׁתִּי אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא. אַמְרַתִּי לוֹ: יֹאמֵר לִי אֲדוֹנָי דְּבַר שֶׁהוּא מוֹעִיל לְבְרִיּוֹת. אָמַר לִי אֱלֹהֵי הַנְּבִיא: כְּאִשֶּׁר פּוֹרְצַת מַגִּפָּה (לֹא עֲלִינוּ) – אִם יִכְנָסוּ יִשְׂרָאֵל, בְּנֵינוּ שֶׁל הַקַּב"ה, לְבִתֵּי-כְנִסְיֹת וּלְבִתֵּי-מִדְרָשׁוֹת, וַיֹּאמְרוּ בְּרִצּוֹן וּבְכּוֹנָה אֶת עֲנִינֵי הַקְּטוֹרֶת – תִּתְבַטֵּל הַמַּגִּפָּה מֵהֶם.

וּמִמְשִׁיף הַזֹּהֵר הַקְּדוּשׁ וְאוֹמֵר: וְזוֹהִי גְזִירַת בְּרִית לְפָנֵי הַקַּב"ה, שְׂכָל מִי שֶׁקּוֹרָא בְּכָל יוֹם פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת, הָרִי הוּא נִיצֵל מִכָּל הַפְּגָעִים וְהַכְּשָׁפִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּמִהֲרֹהוֹר רַע, מִדִּין רַע, מִמּוֹת, וְלֹא יִנָּזֵק כָּל הַיּוֹם, וְאִין הַסְטְרָא אַחְרָא (=כַּח הַטּוֹמָאָה) יִכּוֹל לְשַׁלוֹט עָלָיו. אוֹלָם, אוֹמֵר הַזֹּהֵר, צְרִיכִים לְכוֹן בְּעַת אַמִּירַת פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת. וְאִם לֹא כֵּן, וְדָאֵי שְׂמוּעִיל הַדְּבָר פָּחוֹת.

וְעוֹד אוֹמֵר רַבִּי שְׂמַעוֹן: אִם בְּנֵי הָאָדָם הָיוּ יוֹדְעִים כְּמָה חָשׁוּב מְעַשֶּׂה הַקְּטוֹרֶת לְפָנֵי הַקַּב"ה, הָיוּ לוֹקַחִים כָּל מְלָה וּמְלָה מִמֶּנּוּ, וּמְעֻלִים אוֹתָהּ עֲטָרָה עַל רִאשֵׁיהֶם, כְּמוֹ כְּתָר שֶׁל זָהָב. וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בָּהּ (בְּקְטוֹרֶת), יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמְעַבֵּיר הַמּוֹת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל הָעוֹלָם, וְנִיצֵל מִכָּל הַדִּינִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְכֵן מְדִינֵי הַגִּיָּהוֹם. וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף שְׂבָקִיץ שָׁנָה שְׂעֵבְרָה (תִּשְׁע"ב), כְּאִשֶּׁר הָיָה אִיוֹם רְצִינֵי עַל מְדִינַת יִשְׂרָאֵל מְעַבְרָה שֶׁל מְצָרִים, הוֹרָה הַמְּקוּבֵל הָאֱלֹקִי ר' בְּנֵיהוּ שְׂמוּאֵלִי שְׁלִיט"א לֹמֵר מִיָּדֵי יוֹם פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת בְּכּוֹנָה, כְּדֵי לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרוֹת. וְאִף חֶבֶר הַבְּד"ץ הָרַב נִפְתָּלִי פְּרַנְקֵל שְׁלִיט"א אָמַר בְּשִׁיחָה גְדִירָה: "הַקְּפָדָה עַל אַמִּירַת פְּרִשְׁת הַקְּטוֹרֶת הִיא סְגוּלָה גְּדוּלָה לְהִינָצֵל מִ"שַׁפְּעַת הַחַזִּירִים".

וְעוֹד יוֹדְעַת מְדַבְּרֵי חו"ל, שֶׁ"הַקְּטוֹרֶת הֵיטָה מְבִיאָה עוֹשֵׁר גְּדוּל", וְהֵיטָה מְעַשְׂרַת אֶת בְּעֻלָּהּ. וְכָל כֵּהֵן שְׁהִיָּה מְקַטֵּיר אֶת הַקְּטוֹרֶת הֵיטָה מְתַעֲשֵׁר, וּמִמוֹנוּ הִיָּה מִתְרַבֶּה.

לְכֵן מְבִטִיחַ וְכוֹתֵב "כַּף הַחַיִּים" זצ"ל (סִימָן יו', אוֹת יח'): "יִכְתוּב פְּרִשְׁת הַקְּטוֹרֶת עַל קֶלֶף אוֹ גּוֹיֵל בְּכַתֵּב אֲשׁוּרִית כְּסִפֵּר תּוֹרָה, וַיִּקְרָא בּוֹ וַיַּעֲשֶׂה לוֹ סְגוּלָה, דְּהַקְּטוֹרֶת מְעַשֵּׂיר. וּמוּבַטָּח לוֹ דְּלֹא יוֹפְסֵק פְּרַנְסָתוֹ, וְתַמִּיד יִהְיֶה לוֹ פְּרַנְסָה טוֹבָה וּכְלַפְלָה בְּרוּחַ וְלֹא בְּצַמְצוּם".

"מוּבַטָּח לוֹ" – אוֹמֵר "כַּף הַחַיִּים" – "שֶׁלֹּא תוֹפְסֵק פְּרַנְסָתוֹ, וְתַמִּיד תִּהְיֶה לוֹ פְּרַנְסָה טוֹבָה וּכְלַפְלָה בְּרוּחַ וְלֹא בְּצַמְצוּם". אִם כֵּן, מִי מוֹכֵן לְהַפְסִיד הַבְּטָחָה שְׂכּוֹזָא?

וְהוֹסִיף הַ"חֶפֶץ חַיִּים" זצ"ל: "כְּמָה אֲנַחְנוּ חֵיבִין לְתַת לְבַנּוּ לְעֲצָה הַזֹּאת (=פִּיטוּם הַקְּטוֹרֶת), וְלֹא לְהַתְעַצֵּל בְּזָה, בְּאִשֶּׁר בְּזָה תְּלוּי חַיֵּי נַפְשֵׁנוּ בְּזָה הָעוֹלָם וְהַבָּא...".

"אמר ריש לקיש: 'ויקח קרח' - (מלמד) שלקח מקח רע לעצמו"

רבנו יוסף חיים, בעל ה"בן איש חי", כותב בספרו "עוד יוסף חי", שהעשר אינו בהכרח טוב לבצעליו, ובכל עשר שהוא יתכנו שתי אפשרויות: או שיהיה טוב לבצעליו, או שיהיה רע לבצעליו, כמו שכתוב (קהלת ה', יב): "עשר שמור לבצעליו לרעתו".

ולכן, אמר ה"בן איש חי", התיבה "עשיר" מורכבת משתי תיבות: "יש" "רע". "יש" רומזת לעשר שהוא טוב לבצעליו, על-ידי שהוא עושה בו מצות ומעשים טובים, ועל-פן יזכה לעתיד לבוא ל-"יש" עולמות, כפי ששינו במשנה (סוף מסכת עוקצין): "עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י (=310) עולמות, שנאמר: 'להנחיל אהבי יש ואצותיהם אמלא'" (משלי ח', כא). ואילו התיבה "רע" רומזת לעשר שגורם להתנשאות מעל החברים ולמילוי תאוות העולם הזה, בבחינת "עשר שמור לבצעליו לרעתו".

ולכן, העשיר צריך תעצומות נפש וגוף כדי להתגבר על הרע בעושרו, ולפזר כספו לצדקה ולמצות, ולתמוך בלומדי התורה. ולא יהיה פקרח, שהיה עשיר מופלג, כמו ששינו בגמרא (פסחים ק"ט): "אמר רבי חמא בר חנינא: שלש מטמוניות הטמין יוסף במצרים. אחת נתגלה לקרח. ואחת לאנטונינוס בן אסורוס. ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבוא". ומאחר וקרח גדל וטפח את ה"רע" שבעשירותו - כפי שאומרת הגמרא (סנהדרין ק"ט): "אמר ריש לקיש: 'ויקח קרח', (מלמד) שלקח מקח רע לעצמו" - הנה, על-ידי כך סחף את העם למחלוקת על משה ואהרן, ואבד מן העולם.

"ויקח קרח בן יצהר..." (טז' א')

פרש רש"י: קרח, שפקח היה, מה ראה לשטות זאת? (לחלוק על משה רבנו) - (אלא) שעינו הטעתו (=הטעתה אותו), וראה (ברוח הקדש) שלשלת גדולה יוצאת ממנו (=צאצאים רבים), (ובתוכה) שמואל, ששקול כנגד משה ואהרן.

מסופר על רבי ישראל מהוסיאטין זצ"ל, שכאשר היה בן שבע שנים, למד את דברי רש"י על קרח (=שעינו הטעתו"), ושאל את מלמדו, הרב החסיד ר' יוחנן מסקאליט: מדוע כתב רש"י הקדוש "עינו" בלשון יחיד? והלא לאדם יש שתי עינים... אמר לו המלמד: אדרבא - ענה אתה!

ענה הילד: הסיבה שהאדם נברא עם שתי עינים היא שתמיד צריך האדם להסתכל בעין אחת על גדלות הבורא יתברך שמו, ואילו בעינו השניה עליו להתבונן על שפלות עצמו. והנה קרח, שהיה מנושאי ארון הברית, היה בעל רוח קדש, ובעינו האחת בודאי הטיב לראות את גדלות הבורא. אך בעינו השניה, זו שדרכה הוא צריך לראות את שפלותו שלו - עין זו הטעתה אותו. שכן, הוא ראה בה שלשלת גדולה היוצאת ממנו, ובתוכה שמואל, ששקול כנגד משה ואהרן, וככל לא התבונן על שפלות עצמו...

"חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו" (משלי יד' א')

הבה נטה אذن למעשה שספרו הגאון רבי יוסף משאש זצ"ל (כפי ששמע מאביו הגאון רבי חיים משאש זצ"ל), וכך הוא ספר: יום אחד היה אבי לומד עמי, ואחר גמר הלימוד בא לפניו חכם אחד צדיק וישר, כבוד מורנו הרב אלישע נחמני זצ"ל, ואיתו היה עומד איש אחד נכבד בעמיו.

וזה האיש הנכבד שפך שיחו לפני אבא בבכי ואנחה, שאשתו ממררת את חיינו, ולא יכול לעשות כלום כדי לפייס אותה. ולא הועילו בה לא כשפים ולא כספים, לא תכשיטים ולא חפצים, ולגרשה אי-אפשר. ובכן, בבקשה, רבי, מלב נשבר הודיעני דרך זו אלך, ובקש עלי רחמים.

ויאמר להם אבא בצחלת פנים: דעו בני, כי יש סגולה אחת בדוקה ומנוסה! מקובל אני מאבא, עליו השלום, שכל הקובע עיתים לתורה ביום ובלילה, ימצא חן בעיני אשתו, ויהיה תמיד שלום בביתו. ומקרא מלא דבר הכתוב (תהילים קיט', קסה'): "שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול". דהינו, מי שאוהב את התורה, וקובע לה עיתים בכל יום ויום, יהיה לו שלום רב ולא יהיה מכשול בביתו.

(וזאת למרות שמסופר בגמרא (בבמות דף סג') על רב, שהיה עוסק בתורה כל היום וכל הלילה, והיתה אשתו מצערת אותו מאד. שכן, הראשונים ז"ל היו מחבבין את הייסורין ושמים בהם, כמו שאמרו על רבי אלעזר, בנו של רבי שמעון בר יוחאי, שהיה מחבב את הייסורין, וקורא להם "בואו אחי, בואו רעיי". וכך זאת, כיון שאמרו רבותינו, ש"כל השמח בייסורים, מביא תשועה לעולם בזכותו" (תענית ח').

ואותו האיש קים את הדברים ששמע, וקבע עיתים לתורה יום יום. לאחר כחמשה עשר ימים, זכורני שפא לפני אבא, הוא ורעהו החכם הנ"ל, בלב שש ושמת, ואמר, כי הדברים עשו רושם מהיום הראשון, והודות לאל יתברך שמו, הוא ואשתו עתה בשלום רב.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִמִים** "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻעַ: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֻעַ: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינגס פרידמן)

על הכתוב בפּרשׁתנו, "ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי", שואל ותמה ה"חתם סופר" פליאה עצומה: כיצד זה בני לוי, הצדיקים (הוריו של קרח), קראו לבנם בשם "קרח"? והרי, שם זה הוא שם של **רשע**, שכן אלוף קרח היה אחד מבניו של **עשו**, כפי שכתוב (בראשית לו טז): "אלה אלופי בני עשו... אלוף אומר אלוף קנו אלוף קרח".

ומכאן מסיק ה"חתם סופר", ששמו של קרח, שהיה כאמור שם של **רשע**, גרם לו לאבד את כל הקדושה שהיתה לו, לחלוק על משה רבנו, ולהיבלע באדמה...

וכפי דבריו הקדושים של ה"חתם סופר": "אני תמה על צדיקים בני לוי, שקראו שם בנם 'קרח', שהוא שם מאלופי **עשו**... וזהו 'ויקח קרח' - זה השם - 'קרח' - לקח כל מה שהיה לו להתקדש..."

וצריכים אנו להבין ענין זה. שפן, מדוע קראו בני לוי לבנם בשם "קרח", שהוא כאמור שם של **רשע**? תחילה, נקדים להביא מה שאמרו חז"ל, כי שמו של האדם מורה על מהותו ובהינתנו, כמבואר בגמרא (ברכות ו): "ומנא לן דשמא גרים? (=מנין לנו ששם האדם הוא מהותו?) אמר רבי אלעזר, דאמר קרא (תהילים מו): "לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ". אל תקרי 'שמות', אלא 'שמות'. (דהינו, 'ה' אשר שם שמות (=שמות) בארץ", ונותן בעולם הזה לאדם שם המשקף את מהותו).

וכן מבואר במדרש (ילקוט ישעיה ס, תמט): "אילו זכו הדורות, היה הקב"ה קורא שמותם, כשם שקרא לאדם ולחנה, שנאמר: 'ויקרא את שמם אדם'. וכן אתה מוצא כשהיה הקב"ה רואה צדיק נולד, הוא בכבודו היה קורא שמו. קרא לאברהם 'והיה שמך אברהם', וכן ליצחק 'וקראת את שמו יצחק', וכן ליעקב 'ישראל יהיה שמך'... ואילו זכו הדורות היה הקב"ה קורא שם לכל אחד ואחד ומשמו, והיו יודעים את טיבו ואת מעשיו..."

וממשיך המדרש: "אמרו רבותינו: כשהיה רבי מאיר רואה אדם, היה למד (את) שמו, ומשמו היה יודע את מעשיו. פעם אחת באו אצלו שני תלמידים, והיה שם אחד מהם (בשם) 'כידור'. אמר רבי מאיר לתלמידיו: הנהרו מ'כידור' זה! אמרו לו: רבי, בן תורה הוא. אמר להם: אף-על-פי-כן הנהרו ממנו. אחר ימים הלכו למרחץ, הפקידו בגדיהם אצל כידור ונכנסו למרחץ. מה עשה אותו כידור? נטל בגדיהם, והלך לו. יצאו ולא מצאוהו. הלכו לבתיהם ולבשו בגדים אחרים. באו לפני ר' מאיר. אמר להם: מה ראיתם להחליף בגדיכם? ספרו לו המאורע. אמר להם: לא אמרתי לכם, הנהרו עצמכם מכידור זה? אמרו לו: בבקשה ממך רבנו, מנין היית יודע? אמר: משמו שנקרא 'כידור', שנאמר 'כי דור תהפכת המה בנים לא אמן בם'."

אם כן, והשם הוא מהות ומשפיע, מתחזקת עוד יותר השאלה על בני לוי הצדיקים, איך קראו לבנם בשם קרח? ויש לומר, שהנה, ה"ערבי נחל" כתב (פרשת בהר), שהשערות באדם מורות על מותרות העולם הזה. וכפי דבריו הקדושים: "נודע, כי שערות מורות על מותרות, ורצוני לומר, ענין מותרות העושר."

וכן כתב ה"יערות דבש" על אשת יפת תואר (חלק א, דרוש ו): "וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה... והבאתה אל תוך ביתך וגלתה את ראשה... להסיר שערות, המורים על המותרות."

בדרך זו מבאר ה"אברבנאל" את הטעם למה שצוה הקב"ה על משה להעביר תער על בשרם של בני לוי: "והנה, בראשונה הזהירם (=הקב"ה את הלויים) על מקום דירתם וישיבתם, שיהיו סביב למשכן, ולא בתוך בני ישראל. ואחר-כך הזהירם (הקב"ה) שיטהרו מהעונות שהיו בידיהם. ואחר-כך... יתרחקו **מהתאות הנשמיות** שעליהן רמו 'והעבירו תער על כל בשרם', כי להיות השער מותר הגוף, היה התגלחותו רומז להרחקתו (של הלוי) מהדברים המותרים."

ולכן צוה הקב"ה את משה: "קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אתם" מכל עניני העולם הזה, "וכה תעשה להם לטהרם הנה עליהם מי חטאת והעבירו תער על כל בשרם" – דהינו, להסיר מהם את כל השערות, שהן רמז למוטרות העולם הזה. שכן, בני לוי נצטוו לפרוש מכל עניני העולם הזה, משום שנבחרו לעמוד לפני ה' ולשרתו בעבודת הקדש.

וזהו גם מה שרמז יעקב לרבקה אמו: "הן עשו אחי איש שער ואנכי איש חלק". דהינו, הלא אחי עשו הוא "איש שער", בהיותו רודף אחר מוטרות העולם הזה, שהן בבחינת שערות. ואילו "אנכי איש חלק", בלי שערות. שכן, אינני רודף אחר מוטרות העולם הזה, אלא, נהפוך הוא, כל תשוקתי היא לעסוק בתורת ה' יתברך יומם ולילה).

ומעתה יש לומר, שבני לוי הצדיקים קראו לבנם דוקא בשם "קרח", שהוא מלשון "קרח", כדי שהשם ישפיע לו כח, שיוכל להתגבר על מוטרות העולם הזה, שהן בבחינת שערות הראש. דהינו, קרח נקרא בשם זה כדי שיהיה צדיק עובד ה', בבחינת "קרח" מכל עניני העולם הזה.

אלא, טעות היתה בידם. שכן, היות ו"קרח" הוא שם של אדם רשע, מאלופי עשו, לא זו בלבד שהשם הזה לא השפיע עליו לטובה (לעזוב את הבלי העולם, ולהיות "קרח" מכל מוטרות ותאות העולם הזה), אלא ששמו השפיע עליו לרעה, לחלוק על משה, ועל-ידי כך לאבד את כל אשר לו.

מכל זה כמה יש לנו ללמוד, שצריך לקרוא לילדינו בשמות של צדיקים. שכן, השם הוא מהות האדם, והשפעתו על חיי האדם, אם להיות צדיק או רשע, היא מכריעה. שהרי, מקרא מפורש בתורה (בראשית י', כה): "ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ". דהינו, כיון שנקרא פלג "בימיו נפלגה הארץ".

"ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח"

על הפסוק, "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם", שואלים חז"ל, מה הטעם לעונשם של קרח ועדתו, להיבלע דוקא בתוך האדמה? אומר על-כך רבי וולף מסטריקוב בדרך צחות: הרי התורה הקדושה מעידה על משה רבנו, שהיה ענו מכל האדם אשר על-פני האדמה, כפי שכתוב (במדבר יב', כג): "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה". דהינו, שמושה היה מגיע בענותנותו עד עפר ממש. ובכל זאת טענו כנגדו קרח ועדתו: "ומדוע תתנשא" (=מדוע אתה, משה רבנו, מתנשא?). כלומר, אפילו מין ענוה כזאת – להיות שפל עד עפר – נחשבת גם היא בעיניהם לגאות ולהתנשאות. אם כן, לא נשאר להם, אלא לרדת מתחת לפני האדמה. ועל-כן נענשו ב"ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח".

"לא חמור אחד מהם נשאתי..."

הצדיק רבי ישראל מרוזין הנהיג את חצרו בפאר רב ובגינוגי מלכות, שלא היו מקובלים בחצרות אדמו"רים אחרים. בין השאר עמדה ליד ביתו המרוח מרפבה הדורה, כמקובל אצל שרים ורוזנים, ובה נסע הצדיק פעם בפעם כדי להתבודד בשדות וביערות שבסביבה.

פעם נטפל אל רבי ישראל "משפיל" אחד, שבא ממשפחה חסידית מיוחסת, ואמר לו בנימה עוקצנית: מפני מה הסתפקו ה"צדיקים הראשונים" במועט שבמועט, ודרו בבתי עץ פשוטים, כמנהג עניים, ואילו בזמן הזה גרים ה"צדיקים" בארמונות מפוארים, ונוסעים בכפרות הדורות כבני נסיכים?

הצדיק מרוזין התבונן רגע קט בשואל החצוף, ואמר לו: כידוע לך, מתפרנסים ה"צדיקים" מהפדיונות שמעניקים להם החסידים. והנה, מצויים שלש כיתות בנותני הפדיונות: ראוי שמים שלמים, סתם בעלי בתים, וגם בעלי עבירה.

והנה, לחסידים שכל מעשיהם קדש לשם שמים, משתמש הרבי בכספיהם לדברים שבקדושה בלבד - לקנות טלית, תפילין, מצה שמונה, ארבעת המינים וכו'. ואילו בתרומות בעלי הבתים, הנותנים לרבי כדי לזכות בפרנסה ובבריאות - בהם מכלכל הרבי את בני ביתו. ואילו בתרומות של בעלי העבירה, שהרבי אינו רוצה להרחיקם, מתוך פונה שיחזרו בתשובה, הוא בונה בכסף סרקלינים נאים, ורוכש לו מרפבה וסוסים, ושאר מיני מותרות. עתה, צא וראה - הוסיף הצדיק מרוזין בחינוך - בדורות הראשונים היו מרובים החסידים האמיתיים, ומועטים בעלי העבירה. כיון שפך, לא עלה בידי ה"צדיקים" לבנות לעצמם היכלי-פאר, ולרכוש להם דברים שבמותרות. אולם, בזמן הזה, נתרבו, בעונותינו הרבים, בעלי העבירה בישראל. ולכן, לא נותרה עתה ל"צדיקים" הבריחה, אלא לבנות בכסף הרב של בעלי העבירה בתי מידות מפוארים, ולרכוש לעצמם מרפבה וסוסים, וכל מיני מותרות...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!